

NOVADOB

Licejska knjižnica
Dolžni iztis.

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesecno 12 Din, z dvostranskim letno 120 Din.
— Oglas za mm višine stranca 40 p. Reklame med tekstom,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posnedežna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadstr. Telefon št. 53.
Upravnštvo Strossmayerjeva ul. št. 1 pritliče. Telefon št. 65.
Račun kr poštnega čekovnega urada štev. 10.066.

Kralju Aleksandru I. in kraljici Mariji

8. junija 1922.

Dolga, fežka noč leži za nami,
tisočletno sužensko življenje,
ko je tujec bil nam gospodar
in brez duše, — brez srcá vladar!

V dušah naših pa je to trpljenje
vžgalo v noči iskro — vroče hrepenenje,
hrepenenje kazalo je pot nam k luči!

Iz viharja nam je zlato solnce vstalo,
v mladem jutru temno noč pregnalo!
Sužnji časi so le trpki nam spomini,
a sedanjost je dehteca mleta sreča!

V domu mlademu — naš vladar,
kri in duša naša, srce vroče,
brat, prijatelj naš in oče!

Zdaj prihaja v zarji zlati
v dom svobodni
nam kraljica — vladarica —
naša prva ljuba mati!

Glej, presvitla nam dvojica
v srcih naših — žarno cvetje!

Težko, mráčno tišočletje
ga je s solzami pojilo,
ga je v temi nam dušilo . . .
v zlatem jutru je razcvelo,
v solnčnih žarkih zadehtelo . . .

Vama zdaj ob mladi poti
cvetje to naj v vsej krasoti
bo vezilo in pozdrav:
naša vdanoš in ljubav.

Naši kraljici.

V naše prve dni
prihajaš Ti
kraljica - vladarica
v naše prve, mlaude dni!
Naša si!
Z nami boš delila
srečo našo,
z nami v boli pila
isto čašo.
Slušala boš v naših logih
ptičje zbole,

trgala boš pestro cvetje
z naše gore.
Ljubila boš vod kristalnih
globocino,
v naših gostih šumah
senco in tišino,
in nebo nad nami
bajno - krasno
in na nebu našem
solnce jasno. . .
Ljubila boš širno polje
in planino.

celo našo lepo
domovino!
Ljubila boš narod srčno
in srčneje,
ko spoznavala mu dušo
boš globeje.

Naša si —
kraljica - vladarica
bodi domovini zlati
dobra mati!

RODOVNIK DINASTIJE KARAGJORGJEVIČEV.

Praded dinastije je srbski kmet **Peter**, padel v vojni s Turki okoli leta 1783./84., žena Marica, umrla l. 1811.

Petrov sin **Karagjorgje Petrović**, rojen 1752. v Viševcu, ubit v noči med 12. in 13. junijem 1817. v Radovanje pri Smederevu, pokopan v Topoli, februarja 1804. do septembra 1813. vrhovni srbski vodja.

Oženjen 1786., žena Jelena, hči kneza Nikole Jovanovića iz Masloševa, roj. 1765., umrla 30. januarja (11. februarja) 1842. v Beogradu, pokopana v Topoli.

Otroci vojvode Karagiorgie:

1. Aleksander Karagiorgjević, rojen v Topoli 29. septembra (11. oktobra) 1806. Prvi osnovni pouk mu je dal Dositij Obradović. 1814. je potoval z očetom iz Srbije v Avstrijo. 1814. na jesen je odšel v Rusijo in se tam učil in izobraževal. 1839. se je vrnil v Srbijo in 1830. je postal član beograjskega okrožnega sodišča, a l. 1841. je bil imenovan za adjutanta kneza Mihajla. 1842. je bil izbran knezom Srbije. 1858. se je odpovedal prestolu. Potem je odšel v Avstrijo in živel v Temešvaru do svoje smrti dne 22. aprila 1885. Truplo je bilo prenešeno na Dunaj, kjer je pokopano.

Žena **Persida**, hči Jevrema Nenadovića, roj. dne 3. februarja 1813. v Valjevu, umrla dne 29. marca 1873. na Dunaju.

2. Sima (mlad umrl) 1798.

3. Sava (hči), umrla 1867.

4. Aleksa, roj. 1801., umrl 1849. Aleksin sin Gjorgje (* 1827., † 1843.) je imel dva sina Alekso, ki je za vojne služil v srbski armadi in umrl pred nekaj meseci, ter Božidarja, ki je kot pišatelj umrl l. 1908.

5. Stamenka (hči).

Potomci Aleksandra Karagiorgjeviča:

1. Peter, roj. dne 29. junija (12. julija) 1844. v Beogradu, kralj Srbije od dne 2. (15.) junija 1903., kralj države Srbov, Hrvatov in Slovencev od dne 1. decembra 1918. — 16. VIII. 1921.

Oženjen 30. junija 1883. z Zorko, hčerko Nikole I., kneza črnogorskoga, rojeno na Cetinju dne 11. decembra 1864., umrlo na Cetinju dne 4. marca 1890.

2. Andrija, umrl 1865. še kot otrok.
3. Svetozar, umrl 1847.

4. Jelena, poročena z Giorgjem Šimčem, bivšim poslanikom Srbije na Dunaju.

5. Arsen, rojen v Temešvaru dne 4. aprila 1859., oženjen z Auroro, kneginjo Demidov iz San Donato, umrlo dne 28. junija 1904.

(Sin kneza Arsena je princ Pavle, rojen v Petrogradu dne 15. aprila 1904.)

6. Poliksena (* 1916. v Gradcu), poročena v prvem zakonu s srbskim ministrom Konstantinom Nikolajevičem (* 1877.), v drugem zakonu pa s slovenskim odvetnikom dr. Aleksandrom Prešernom, s katerim ni imela otrok.

Otroci kralja Petra:

1. Kralj Aleksander I., rojen na Cetinju dne 4. decembra 1888., prestolonaslednik Srbije.

VINKO V. GABERC:

Pod svobodnim solncem.

Vrh gore Sv. Uršule, 5. junija 1922.

(Misli in želite.)

Rano jutro me je izvabilo po prečuti noči iz srede dobrovoljnih planincev pod milo nebo. Kakor bi me usoda postavila v nepoznani svet visoko nad naše bedno zemljo, sem zadihal svežim zrakom in sem zahrepel z bolno dušo daleč, ne vem kam...

Doli pod menoj vseokoli naša zemlja. Zemlja, ki jo posedujemo, dežela, kojo so nam vzeli in jo pozabljamo. Vse je zavito v sivkast čad. Kakor bi se bilo morje poleglo po togoti in bi se pretakal njega brezkončni element, da se izravna in umiri. V tem moriu internih megel zeleni holmi kakor otoki. Na otoku tu in tam domovi, zaselek ljudi, ljudi trpečih. V teh ljudeh neizvestne sanje. Sanje brez istine?

Na vrh obliva medla svetloba, ki se je ukradla solncu, katerega še ni. O solnce, pridi, pridi. Ti sveti naš malik! In glej, raztrrosila se je megla! od daleč nekje je šmilo k meni na goro božilj

slednik od 27. marca 1909., regent Srbije od 11. (14.) julija 1914., regent kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev od 1. decembra 1918., kralj SHS od 15. VIII. 1921.

2. Jelena, rojena na Reki dne 23. oktobra 1884., poročena v Petrogragon dne 21. julija 1911. z velikim knezom Jovanom Konstantinovičem Romanovim, ki je bil ubit 1918. od boljševikov.

3. Milena, rojena dne 13. aprila 1886., umrla na Cetinju dne 9. dec. 1887.

4. Gjorgje, rojen na Cetinju dne 27. avgusta 1887., se je odpovedal prestolonasledništvu dne 27. marca 1909.

5. Andrija, rojena na Cetinju dne 25. februarja 1890., umrla dne 19. marca 1890.

RODOVNIK ROMUNSKE VLADAOJOČE DINASTIJE.

Oče romunske vladajoče dinastije je bil Karel I. Hohenzollern, rojen dne 20. aprila 1839., dne 20. aprila 1866 po plesbiscitu v Romuniji izvoljen za naslednjega kneza, dne 24. oktobra 1866 priznan po evropskih velesilah, dne 10. maja 1881 kronan za romunskega kralja. Njegova žena je bila Elizabeta princezinja Wied, znana kot pesnica pod imenom Carmen Sylva, ki pa je bila brez otrok. Prvorojec Karlovega brata Leopolda se je odrekel prestolu. Prestolonaslednik je postal princ Ferdinand Viktor, ki je po smrti Karla I. zasedel prestol kot kralj Ferdinand I., sedanji romunski kralj. Ta se je oženil dne 10. januarja z Marijo Sachsen - Coburg - Gotha in je imel pet otrok: Elizabeto, ki je žena grškega prestolonaslednika; Mariolo, rojeno 8. januarja 1900; Nikolaja, kneza Karla, ki je romunski prestolonaslednik.

KRALJICE NA NAŠEM PRESTOLU.

Povodom poroke kralja Aleksandra z romunsko kraljico Mariolo bo gotovo naše čitatelje zanimalo, kake prednice je imela na kraljevskem prestolu naša prva jugoslovanska kraljica.

V starji Srbiji.

Prya srbska kraljica, o kateri govorite zgodovinski spomeniki, je bila soproga prvega srbskega kralja iz Zetske dinastije Mihajla in to leta 1077.; njenega imena zgodovinski spomeniki ne omenjajo; ve se samo to, da je bila bližnja sorodnica bizantinskega cesarja.

Druga srbska kraljica je bila Jaquinta, soproga kralja Bodina, energična Normanka, hči normanskega veljaka Arhiriza iz Barja.

V vladarski hiši Nemanjev se imenuje kot prva vladarska soproga Nemanje kraljica Ana, o kateri se pa ne ve, kakega rodu je bila.

Prva soproga Stjepana Prvovenčanega je bila Jevdokija, hči bizantinskega carja Aleksija III.; ko se je Stjepan ločil od nje, se je oženil z Ano vnučkinjo slavnega benečanskega doža Dandole. Ana je bila prva kronana kraljica v Nemanjini dinastiji, tudi je ohranjena njena slika v muzeju doževe palače v Benetkah.

Sin Stevana Prvovenčanega, Radoslav, se je poročil z grkinjo Ano, hčerko epirskega kneza Teodora; drugi sin Ste-

žarkov dvoje, troje. Da bi mogel, vsrkabi bi jih in bi ovekovečil svoje življenje... Zažarela je na mah naša domovina, varzrena v mladosti in moči svoji in vsa zemlja je vstala pred meno, razganjočnoč, meglo in hlad. Solnce, božje solnce, prinašaš li svetel dan, srcu topoto in življenju rast?

Tu vseokrog je naša zemlja, vsa mlada, lepa in polna zelenih nad, zemlja, ki še ni dovolj ogreta z blagim solncem in ne zadosti prožeta z dobrodejno vlogo. Še treba žarkov, še treba ros. A tam za onimi gorami, i tam je naša zemlja; pa le ni naša. Zapravili smo jo, vrgli jo v žrelo sovražniku, ki je lastno goltal za njo. In tam leže sedaj goste megle, črn čad se vlači nad deželo ter leže v zemljo, dušeč njeni življenje. In ob tem strupenem dihu hiramom i mi.

V strugi Drave se vali otrov in v vsej državi ni dosti zdrave vode, da bi ga razkrojila. S težkimi mislimi ostavljam rob skale in sledim zvonu. V mračnih cerkvicah so sanje prelepe.

Duhovnik v cerkvi nam pravi, da treba vzdigniti stolp Sv. Uršule za sedem metrov, da bodo čuli treh zvonov srebrnih cerkvicah so sanje prelepe.

vana, Milan, pa je poročil Beloslavo, hčerko bolgarskega carja Arzena; tretji Stevanov sin Uroš je imel za ženo neko Francozinjo Heleno.

Urošev sin Dragotin, je bil oženjen s Katarino, hčerko madžarskega kralja Štefana V., drugi sin, Milutin, pa je bil oženjen štirikrat, prva žena, ki se ji ne ve imena, je bila hči tesalskega oligarha Joana, druga je bila Elizabeta, hči ogrskega kralja Štefana V., tretja tudi neznanega imena, hči bolgarskega carja Terterija, a četrta, Simonida hči bizantinskega carja Andronika II.

Stevan Dečanski se je prvič oženil s Teodoro, hčerko bolgarskega carja Smilna; druga Stevanova žena je bila Marija, hči Jovana Paleologa.

Žena slovitega carja Dušana je bila Jelena, sestra bolgarskega carja Aleksandra; njegov sin Uroš se je pa poročil z Marijo, hčerko rumunskega vojvode Aleksandra. Carica Marija je bila torej prva Rumunka na srbskem prestolu.

Žena carja Lazaria je bila Srbkinja Milica, a žena njegovega sinu despota Stevana Visokega je bila Levantinka Helena, hči levantinskega kneza, Kaduzija. Njegov naslednik Gjuragi Branković je imel za ženo Jerino, hčerko Manoila Kantakuzema, a zadnji Nemanjič Lazar je imel za ženo Jeleno, hčerko morejskega despota Tomaža Paleologa.

V obnovljeni Srbiji.

V obnovljeni srbski državi je bila prva vladarica Karagiorgjeva žena Jelena, hči kneza Nikole Jovanovića. Žena Miloša Obrenovića je bila srbkinja Ljubica, istotko Persida, soproga Aleksandra Korođiorgjevića.

Knez Mihajlo se je poročil z Julijano iz madžarske rodbine Hunyadijev. Njegov naslednik Milan je bil oženjen z Natalijo, hčerko polkovnika Keška. Natalija je bila prva kraljica v obnovljeni srbski državi.

Milanov sin, zadnji Obrenović Aleksander se je poročil s Srbkinjo Dragom Mašin, roj. Lunjevičevou.

V Jugoslaviji.

Peter I., kralj Srbov. Hrvatov in Slovencev je bil poročen s kneginjo Zorko, hčerko črnogorskoga kneza Nikole, ki pa je umrla, predno je postal Peter kralj. Tako je postala kneginja Mariola prva kraljica na jugoslovanskem prestolu.

Levja maska.

Te vrstice niso nikak napad na Olimp; imajo samo namen privzdigniti nekoliko levjo kožo, ki si jo je potegnil čez glavo Anton Novačan, po svojem zadnjem poklicu republikanc in urednik »Naše Vasi«.

Ta levja maska leta že dalj časa po Celju in okolici, rjove po levje in agitira za republiko. Zakaj se je vrgel ravno na republiko, ve gotovo on sam najbolje. Mož je »kot literat suveren« in ima, kadar sam pravi, pravico vlecic, samega sebe za nos tje, kamor mu najbolj kaže. Oni, ki ga bližje poznajo, so sicer prepričani, da bi se mu dalo z lalkoto pomagati tudi brez republike. Toda to so »batinaši in oberbatinaši, sklafajzarji in

naših mej. Sedaj se glas izgublja, ne gre niti preko prvega gorskega grebena... Da, dvigajmo, gradimo, da zaleže gias treh bratov doma in drugje. Glas trojice naj bodri žive, budi naj vse na smrtno spanje obsojene, da med nami ne boce razlike. Čez sedem let...

Vsi smo pred Bogom jednaki, trdi duhovnik, in blažen bodi tak nauk. A jedno je nebo in drugo zemlja. V nebesišni brig in bolezni, ne joka in jeze, tam bode radost in raj. Pred božjim obličjem je vesoljnost le jedna stvar. Mi pa smo na zemlji, kjer trpimo in tarnamo, tu smo, da nas gloda zavist in zloba, zdi se, da hočemo le kletvo in kleveto. In tu ne moremo in ne smemo biti jednakti. Jeden bodi velik, drugi mal: oni bodi toli nizek, da bo mogel in moral vičeti tega, ta dosti visok, da bode znali motriti onega. In potem bodela lahko živelca sluga in kralj.

Ce človeku ni lahko biti človek, je še težje biti kralj. In vendar mogočen kralj mora biti, če je med narodom premalo močnih ljudi. Da, potreben nam je junak trde pesti in mehkega srca, mož bistrega pogleda treba in pametnih besedi.

oberškafajzarji, katere on zaničuje iz dna svoje duše.

On sam pa je epičen talent in silno rad pripoveduje. N. pr. kako je sklofatal med vojno avstrijskega polkovnika, svojega poveljnika iz nekega zelo plemenitega nagiba in kako je potem na skrajno rafiniran način — delal se je blaznega — ušel kazni. Kako krasno je dal pod nos svojemu praškemu šefu ministru Hribaru, vrnivši mu na demonstrativnem način vizitko. Kako je pustil službo na jugoslovanskem konzulatu v Trstu, ker se je skregal s svojim šefom dr. Markovićem, »radi uboge ženice, ki ni mogla plačati pristojbin za potni list.« Ali pa, kako je sklofatal višega uradnika v beograjskem zunaniem ministrovstvu, ker mu je — njemu, Novačanu — predzno odgovarjal in kako ga je potem — njega, Novačana — sam minister prišel prosit oproščenja itd., itd. Mož je neizčrpen v proizvajaju takih ganljivo junaških anekdot, katerih junak je seveda vedno on sam — njegov nasprotnik je vedno sklofutan ali pa moralno dočital poražen. Pripoveduje jih ob vsaki priliki in vsakemu, kdo jih hoče poslušati; — napolnil je z njimi že cel okraj. Pripoveduje jih plastično, z vsemi zanimivimi podrobnostmi: silno uživa, ako se kdo izmed poslušalev dela, kakor da jih veruje in očividno niti najmanj ne sluti, kdo izmed družbe igra vlogo »potegnjenega osla«.

Pripovedovanje tacih anekdot je za duševnost Antonia Novačana zelo značilno. Medicinci imenujejo to lastnost, ki je važen znak moralne blaznosti, pseudologia phantastica. Naše ljudstvo pravi: laže, da sam sebi veruje. Antonu Novačanu pa so te anekdotice kamenčki, iz katerih si je sezidal visok prestol ali — kakor ga on imenuje v svojem odgovoru prof. Illešič — svoj Olimp. Na njem sedeč pridigne republiko neštetim množicam, ki se v njegovi domišljiji gnetejo okrog nje. »Resnično, resnično Vam povem: biti, ali ne biti, to je zdaj vprašanje.« Tako vzklikata ta glas vpijočega v puščavi — Krist in Hamlet v eni osebi.

Na ta Olimp se tudi zateka, kadar mu stavijo strupeni znanci kočljiva vprašanja, kakor n. pr.: »Kaj je stalo v onih pismih, ki jih je nosil za Vas prof. Il

vragom Slovanstva? Vi, ki kujete nove psovke, naperjene proti srbskemu terorju, o katerem veste, da za ni, imate samo izraze navdušenja za najstrašnejši teror, kar jih pozna človeška zgodbivina, za teror ruskih Židov nad russkim narodom. Ali ne delete to morda iz istega prepričanja, iz katerega ste Vi, ki ste se še pred nekaj meseci proglašali za zvestega monarhistu, postali republikanec ravno v času, ko so imeli oditi naši diplomati v Genovo bojevat boj za pogoje našega državnega življenja in se je naš vladar zaročil, torej v času, ko je država najbolj potrebovala notranje trdnosti in je vsaka notranja razruvanost olajšala delo naših sovražnikov? Kaj Vam daje peklensko držnost, da v isti senci, ko to delete, vpijete na ves glas: izdajalci, ovdahni, špijonske duše s svinjskimi rilci in kar je še podobn psovki Vašega kova — posnemajoč tata, ki je vpil po cesti: »primite tata!«

Taka in podobna vprašanja bi človek stavljal Antonu Novačanu. Toda že po prvih besedah bi ta vitez brez strahu in hibe sedel v svojem Olimpu, se delal gluhega in slepega in silno zaposenega. Toda oni, ki poznajo moža malo bolje, so si na vprašanje že sami odgovorili.

Ne bi izgubljal toliko besed o tej bolni prikazni v naši politični javnosti, ki bo gotovo kmalu tako neslavno zgnila, kakor se je pojavila — kdor o tem dvomi, naj prečita zadnje Novačanove članke v »Naši Vasi«, zlasti njegov odgovor prof. Ilešiču. Tudi je naše ljudstvo po svoji večini dovolj razsodno, da vidi tega proroka v pravi luči in bo prej ali slep ž njim obračunalo na način, ki je zanj edino primeren. Te besede so namenjene onim lahkovernim, ki so dostopni vsaki, še tako bedasti frazi, ako jo spremila bobneča gesta komedijanta. Tem bi svetoval, da si na prihodnjem republikanskem shodu nekoliko bliže ogledajo junaka Novačana, da nekoliko premišljajo o tem, kar govorji in čemu takrat, ko bo najbolj navdušeno vihtel sulico svojega republikanstva, malo globlje pogledajo v oči: videli bodo, kako mu bo naenkrat zastala beseda, kako se bo stopilo v nič tisto zlagano junashvo — in kako bo izpod levove kože pogledala plaha duša človeka, ki ima slabo vest.

Dr. I. V.

KRALJEVA NEVESTA V BEOGRADU.

6. jun. zj. sta odplula dva parnika z godbo kraljevi nevesti Mariji nasproti. Ob izlivu Save v Donavo se jima je pridružil še parnik iz Zemuna, v Pančevu pa četrti parnik. Vsi parniki so bili polni občinstva. Kraljevo odposlanstvo so tvorili admiral Prica in častniki, ki so dodeljeni v službo visokim gostom. 6. junija ob prihodu rumunske kraljeve rodbine v Beograd je bil na obeh straneh cest, po katerih je šel sprevod, postavljen dvovrstni vojaški kordon. V pristanišču so se zbrali zastopniki vseh tujih držav, ki so dosedaj prispevali v Beograd, generalita, vlada in razne deputacije. Sprejemu je prisostvoval tudi min. predsednik Pašić, ki je bil ves čas čakanja

v živahnem razgovoru z rumunskim premierom Bratianom. Pri mostovju je bilo postavljenih 300 Sokolov in Sokolov v kroju in razne deputacije v prastarih narodnih nošah, med njimi tudi Slovenke. Nad pristaniščem je krožilo 6 aeroplakov in 3 hidroplani, da pozdravijo nevesto. Ob tričetrt na 5 je prispel v pristanišče razvidni remorker, ki je naznani skorajšnji prihod jahte rumunske kraljeve rodbine. Takrat je počil iz Kalimegdanske trdnjave prvi topovski strel, kateremu je sledilo še 100 strelov v pozdrav naši bodoči kraljici. Ko je prispevala jahta v pristanišče, je nevesta z rumunskim kraljevim parom stala na poveljniškem mostu. Aeroplani so z višine obmetovali jahto s cvetjem. Kralj Aleksander je takoj, čim je pristala jahta, odšel s princem Pavlom in Arzenom, princezinjo Jeleno in njennimi otroki na ladjo, kjer je prisrčno pozdravil rumunski kraljevi par in svojo nevesto, svež, ljubek pojav v beli svileni obleki. Stopivša iz ladje je kraljica Marija prejela najprej blagoslov patriarha Dimitrija, ki ji je nato po starosti slovenski navadi ponudil kruha in soli. Ko je kraljica v spremstvu svojih starišev in rumunskih dostojsnikov stopila na beografska tla, je njo in njene stariše v imenu Beograda pozdravil župan Mitrović ter ponudil rumunskemu kralju in kraljici kruha in soli. V istem hipu je kraljica kot prva pozdravila naša deputacija Slovenk z živahnimi živijo kljici, za katere je kraljica prijazno zahvaljevala. Godba je zasvirala rumunsko himno. Odličnim gostom so bili nato predstavljeni diplomatski kor, vlada in generalitet. Po obhodu častne čete je odšel sprevod proti dvoru. Na čelu je korakal oddelek gardne konjenice, sledil je marsal dvora, fanfara kraljeve garde na belih konjih, potem pa sta se v prvem avtomobilu vozila naš kralj in rumunski kralj, v drugem rumunska kraljica z nevesto, dalje soproga rumunskega prestolonaslednika s princem Yorškim, španska infantija s princem de Udine, princezinjo Jeleno z rumunskim prestolonaslednikom, infant Alfonz z rumunsko princezinjo Leano, princ Arzen s princezinjo Kiro, rumunski princ Nikola s princem Pavlom. Potem je sledil zopet eskadron kraljeve garde, za njim pa razne suite in odposlanstva.

Občinstvo je na vsej poti burno pozdravljalo kralja in kraljicino. Kralj je bil osobito dobre volje. Pred narodno skupščino so narodni poslanci pozdravili kraljico in kralja. Ko je sprevod dospel do dvora, se je morala kraljica ponovno odzvati burnim vzklikom na oknih in balkonih zbranega občinstva. Ob 20. se je vršila na dvoru svečanostna večerja. Takrat so združena pevska društva v velikem zboru zapela kraljicini-nevesti pozdravno pesem, kompozicijo Benickega. Mesto je bilo sijajno razsvetljeno. Po cestah se je valila cel večer nepregledna množica ljudstva. Vse mesto je v prazničnem odelu, izložbe so iluminirane in okrašene, nekatere zelo okusno in bogato.

Na steni visi slika br. Jos. Lipolda, ki je bil prvi starosta Savinjskega Sokola od aprila 1882 do 1887. Poleg je častna diploma dr. Lipolda, s katero je bil imenovan za častnega starosta Savinjskega Sokola.

Skupina br. Jerina ima slike telovadcev, ki so telovadili v Parizu 1. 1913.

Na boje in preteklo zgodovino nas spominja stara častitljiva sokolska zaščita, okrašena z različnimi trakovi. Na levih strani vise dve diplomi, prva poddarjena Sokolu od »Svaza čehoslovaškega Sokolstva«, druga od II. vsesokolskega zleta iz Ljubljane. Poleg vise načrt slavnostnega telovadisca v Celju 1. 1910.

Na steni zapazimo sliko ustanovitelja Celjskega Sokola dr. Ivana Dečka s partom, dalje načrt zastave Celjskega Sokola. Lepa je tudi slika ustanovne slavnosti Sokola v Žalcu, ki se je vršila 8. septembra 1890. Dalje vidimo društveni venec in sliko tamburaškega odseka celjskega Sokola 1893. Druga slika nam predstavlja hišo, ki je stala nekdaj na zemljišču Sokolskega doma v Gaberjih, posestnik se je pisal Gaber.

Skupina br. Benčana vsebuje razne slike.

SLAVNOSTNA SEJA NARODNE SKUPŠČINE.

Slavnostno sejo narodne skupščine je otvoril predsednik dr. Ribar ob 11. uru. Po prečitanju vladnega nazzanila o kraljevi poroki s princezinjo Mariolo, je imel dr. Ribar sledeči govor: »Narodna skupščina, kot predstavnica našega naroda smatra kraljevo poroko za svečan trenutek države in naroda. Ona ne smatra tega samo za osebno zadevo in radost naroda in garancijo za miren in siguren razvoj in napredek države. Vsaka naša seljaška koča ve, da si je naš kralj izbral kraljico, ki bo s požrtvovalnostjo in spoštovanjem vzljubila naš narod in skupno s kraljem vršila dolžnosti napram narodu in državi, imajoč pri tem pred očmi samo splošne narodne in državne interese. Njeno Visočanstvo, princezinja Mariola je prenašala s svojim narodom z veliko potrežljivostjo vse vojne nadloge in doživelja veličino rumunske države in naroda. Zato bo ona kot žena kralja, ki je s svojim blagopokojnim očetom, kraljem Petrom Velikim Osvoboditeljem (viharni Slava! klici) z brezprimerno požrtvovalnostjo svojega naroda in svoje vojske vodil nesebične, herojske in mučeniške boje za osvoboditev, nedvomno znala kot kraljica našega naroda pravilno ceniti velike žrtve, ki jih je doprinesel naš narod za državo. Ona se bo s hvaležnostjo spominjala onih, ki so žrtvovali kri in življenje za domovino in se je na njihovih kosteh zgradila naša država. (Klici: »Slava jim!«) Slava naši kraljici, kajti naš narod je srečen, da more pozdraviti svojo prvo kraljico. (Burno ploskanje in klici: »Živila kraljica Marija!«) Kraljevi zakon je akt, o katerem govori ustava in na katerem je interesirana tudi narodna skupščina. Člen 55. ustave določa namreč, da kralja nastreduje moški potomec iz zakonitega zavoda po primogenituri. Zakon našega vladarja s princezinjo Mariolo omogočuje izpolnitve čl. 56. ustav. Narodna skupščina je zato srečna, da more deliti s kraljem srečo in radost. Živilo Njeg. Vel. kralj Aleksander! Živilo Nj. Visoč. Marija naša kraljica!« Po govoru je predsednik dr. Ribar v znak svečanosti zaključil sejo.

Politične vesti.

Radičevski Sokol v Plitvičah pregnan. (Izv.) Na binkoštno nedeljo je npravil hrvatski Sokol (Wilsonov trg) iz Zagreba društveni izlet na Plitvička jezero. Ko so tamozni seljaki zaznali, da se grupira ta Sokol iz Radičevcev in da je namen izleta v prvi vrsti političen za republikansko propagando, so se organizirali in Radičevske Sokole s silo pregnali. Razvila se je bitka med Radičevskimi in kmeti, ki je izid je bil popolni poraz in beg Radičevcev. Zastraženi od žendarmerije so morali Radičevci v gozdnu na prostem prenočevati, domače ljudstvo je pa demonstriralo s petjem in klici na ujedinjeno domovino. Dva Sokola sta bila malo poškodovana. Plitvičce spadajo v volilni okraj ministra Svetozara Pribičeviča.

Istih slik prvo darilo, ki ga je dobil v Pragi 1. 1895. Dalje zapazimo staro sliko Celjskega Sokola iz 1. 1893.

V skupini br. Maksa Detičeka je posebno okusno izdelano vabilo ob prilik odhodnice k vojakom, na katerem so podpisi vseh tedanjih celjskih Slovencev. Poleg stoji oljnata slika br. Kovačiča, ustanovnika Savinjskega Sokola. Na steni je razpet popolni načrt Sokolskega doma v Gaberjih. Potem se vrstijo razne skupine slik Sokola iz Hrastnika, Trbovelj in Konjic. Zelo zanimiva je slika treh bratov Sokolov (2 Srba in 1 Bulgar), ki so vsi trije padli v svetovni vojni.

Pridemo še k zadnji skupini Trbovje, ki ima med raznimi slikami statistiko Sokola v Trbovljah. Zraven visi slika br. Kaline, ki je sedaj poslanik Čehoslovaške republike v Beogradu.

Pregledali smo razstavo in reči maramo, da je iako skrbno pripravljena. Govori mlajšim bratom o trudu in naporu začetnikov. Starejše pa navdaja z lepimi spomini in z zadoščenjem, da so veliko delali in žrtvovali za narodno in kulturno delo.

Ameriško posojilo podpisano. Finančni minister dr. Kumanudi je podpisal 4. t. m. posojilno pogodbo z Blebov skupino za 100 milijonov dolarjev. Pogoj so sledeči: Kurs 86 in tričetrt obrestna mera 8%, trideset milijonov se izplača v gotovini. V slučaju da družba plasira bone v inozemstvu po 96 ali več, ostane tričetrt suffita naši državi, ena četrtina pa družbi. Prisiranje iadranske železnice se mora izvršiti v desetih mesecih, v nadaljnih desetih mesecih se mora pričeti gradba. Tekom tega leta mora družba izplačati 25 milijonov dolarjev efektivno.

Amnestija na dan poroke. Na svoji predzadnji seji je sklenil ministrski svet definitivne pogoje za občo amnestijo, razen nekaterih določb, ki se nanašajo še na Južno Srbijo. 4. t. m. je kralj amnestijo podpisal, ki se je zapečatena postala vsem kaznilnicam. Na dan poroke 8. t. m. bodo kaznilniški ravnatelji odpri naredbo ter takoj izpustili vse kaznjenice, katerih se tiče amnestija.

Celjske novice.

Slavnosti v Celju povodom poroke Nj. Veličanstva kralja Aleksandra I. s kraljico Marijo. Na predvečer poroke v sredo 7. junija ob pol devetih zvečer v Mestnem gledališču slavnostna prireditev: koncert, petje, deklamacije, prečstava »Knez Semberiški«. Na dan poroke v četrtek 8. junija ob 5. uri zjutraj budnica, odhod izpred vojašnice Kralja Petra, obhod po mestu z godbo do vojašnice kralja Aleksandra in nazaj v mesto do vojašnice kralja Petra. Ob 9. uri dopoldne služba božja v farni cerkvi sv. Daniela. Po maši defiliranje cele garnizije pred magistratom. Zvečer v četrtek 8. junija razsvetljava mesta in balklada z godbo.

V četrtek, dne 8. junija se daruje v proslavo poroke Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I. z Njeno Kraljevo Visokostjo prinsesa Marijo ob 9. uri do polnočne slovesne sv. maša v župni cerkvi sv. Danijela. Čestitke tem povodom sprejema po slovesnem cerkvenem opravilu do 12. ure vodja okr. glavarstva v svoji pisarni.

Bančni zavodi ne poslujejo danes na dan kraljeve poroke.

Gremij trgovcev v Celju je sklenil, da so trgovine na dan kraljeve poroke zaprte.

Načelstvo gremija trgovcev Celje je v svoji seji dne 31. t. m. potrdilo in odobrilo zaključen račun na prireditve ob prilik trgovskega shoda. Dovoljuje si tehdaj izreči vsem sodelujočim cenj. dñam in gospodom svojo n alprisrčnejo zahvalo.

Koncert ljubljanskih slepcov v Celju. Ker do sedaj še ni nobeno društvo javilo kake prireditve za 24. t. m., bo ta dan zvečer koncert slepcov iz Ljubljane. Vsa društva se naproša, da eventuelne za ta dan namenjene prireditve odgodijo.

Stavka pri Westenu je končana. Mezde je zvišal Westen od 25 do 35%.

Okraino glavarstvo v Celju razglasja: Za onega, ki tatove ali v noči od 31. maja na 1. junija t. I. v Hrastniku ukradeni dinamit izsledi, kakor za onega, ki bi kakorkoli pripomogel k izsleditvi, razpisuje pokrajinska uprava za Slovenijo nagrado v znesku 10.000 krov. V slučaju, da bi bilo več oseb udeleženih pri izsleditvi, si pridrži pokrajinska uprava za Slovenijo način razdelitve nagrade meš posamezne osebe. Tajnost zaimčena.

Kolesarsko divjanje. Poleg vseh močnih nekdaj prepovedanih razvod, opažamo, da vozijo kolesarji po naših ulicah in cestah z vso neprevidno drznostjo, kar povzroča vsak dan nesrečo. Posebno se dogaja to na cestah, ki nimajo na strani kamenitega ali betonskega pešpot, na teh cestah služi obstranska pešpot za pravcato dirkališče kolesarjem, in ako prideš izza vogala hiše, moraš biti zelo previden ali pa govoriti o strečnem naključju, ako se ne zaleti v tebe kolesar, ki zdirja brezobzirno dalje. Posebno nevarno je to za starejše ljudi in za deco, ki hodi v šolo. In vsi pač nismo tako srečni, da bi mogli naši deci dajati vedno varno spremstvo, tudi je naša deca dovolj previdna in samostojna, da se varuje in ve, kje sme hoditi, le žal da za odrasle ljudi, ki se vozijo po kolesu ni predpisov, kje se smejo voziti, v kolikor pa ti predpisi obstojajo, ni nikogar, ki bi kolesarje strogo naučil reda, kakor ga cestni red menda predpisuje. V tem pogle-

du vidimo na celjskih ulicah že nekaj let sem neko brezbržnost in mrtvo otopenost ter prav nič lastne osebne iniciativnosti onih organov, ki so po našem mnenju postavno opravičeni in menda tudi postavno službeno dolžni, da napravijo red in tako nastopajo, da bo občinstvo, ki ne mara spoštovati cestnih predpisov, občutilo da ima v tem tudi v Celju nekoga spoštovati in se koga batiti — ako lastna pamet ne zadošča in ni nobene obzirnosti več do nikogar!

Mesto venca pokojnemu g. Antoniu Volavšku v Celju je daroval g. dr. Ant. Schwab za obč. uboge celiske okoliške občine 200 K.

Dijaški kulnij v Celju je daroval namesto venca umrlemu g. Ant. Volavšku, hišn. posestniku v Celju g. Iv. Erhartič, odvetnik v Celju, 100 K.

Kino Gaberje. Petek 9., sobota 10. in nedelja 11. junija »Zaljubljeni golijate.«

Prosveta.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

V sredo dne 7. junija 1922 na predvečer poroke Nj. Veličanstva kralja Aleksandra I. in kraljice Marije slavnostna prireditev. Na sporednu je koncert Celjskega godbenega društva, deklamacije, petje in predstava »Knez Semberij«, srbski spisal Branislav Nušić. Začetek ob pol devetih zvečer. Prireditev je izvenabonement. Predprodaja vstopnic v trgovini Goričar & Leskovšek in na dan predstave zvečer pri blagajni.

LJUDSKO VSEUČILIŠČE V CELJU.

6. tm. se je držalo izvanredno predavanje o državi: predaval je g. prof. Bernot iz Ljubljane. Tolmačil je v razumljivi obliki pomen besed: država, absolutizem, demokratizem, centralizem, avtonomizem. Priporočal je centralizem in enotnost pri zakonodaji, a avtonomizem pri upravi. Po predavanju se je razvila po želji in predlogu g. predavatevja kratka diskusija. Predavanje je bilo dobro obiskano od naših delavcev in delavk, ali drugi sloji so bili slabo zastopani, ker se je radi binkoštnih praznikov nezadostno razglasilo.

Jos. V. Myslbek. Josef Vaclav Myslbek, Nestor čeških kiparjev, učitelj in vzgojitelj cele mlajše generacije čeških kiparjev je umrl 2. jun. 1922. Rojen v Pragi v zgodovinskem letu 1848. kot sin slikarja, v Pragi je obiskoval nižjo realko, l. 1868 je obiskoval v Pragi slikarsko akademijo. Po končanih študijih je potoval po Nemčiji ter se največ zadržal v Draždanh. Leta 1873 si je postavil svoj umetniški atelje v Pragi v Spalenici ulici. Leta 1877. nastane prvo njegovo veče delo spomenik Žižkov v Taboru. L. 1880 spomenik Žižkov v Časlavi, to leto izdelal prve načrte alegoričnih skupin za dunajski parlament. L. 1896 je bil Myslbek imenovan za profesorja na akademiji umetnosti v Pragi. L. 1919 je stopil v pokoj. Karlova univerza ga je imenovala za zasluge za razvoj češke kulture za častnega doktorja, in njegovo imenovanje je bilo oficielno potrjeno ravno en dan pred njegovo smrtjo. Nenapredna je vrsta njegovih del, imenujmo še Riegra iz vinohradskih nasadov in Svetovačlavski spomenik, kot simbol češke samostoinosti na Vaclavskem trgu v Pragi, monument češke sile pred Narodnim muzejem danes samostojne češke prestolice.

Obrtni vestnik.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju sklicuje svoj redni letni občni zbor na nedeljo dne 11. junija 1922 dopoldne ob 9. uri v restavracijo Narodnega doma v Celju. Na dnevnem redu je razun rednih poročil tudi sklepanje o proslavi društvene 30-letnice, poročilo delegata, o glavnih skupščini Saveza hrvatskih obrtnika in razprava o volitvah v oblastno skupščino. Občni zbor je ob določeni ur sklepčen ne glede na število navzočih članov. Popoldne istega dne priredi društvo domačo zabavo pri »Grenadirju« za svoje člane in prijatelje društva, če nujno natančneje še objavimo v prihodnjih številki.

RAZSTAVNI VESTNIK.

Poziv gostilničarjem, pivovarnarjem in kavarinjem. Na razstavnišči in sicer na dvorišču poleg mestne osnovne šole,

se bodo med obrtno razstavo 12. — 22. avgusta nastanili tudi vino- in pivotoci ter kavarne. Rešekanti za taka podjetja imajo glasom razstavnega reda skleniti z razstavnim odborom posebno pogodbo. Tozadevna določba se glasi: »Za vino- in pivotoče in okrepevalnice je določen poseben prostor in se podrobne določbe glede nameščanja in cene prostora pridržijo za vsak posamezen slučaj posebnemu dogovoru.« **Pozivljemo** vse one obrtnike, ki želijo na razstavnem prostoru med obrtno razstavo zgraditi okrepevalnice ali točilnice za vino, pivo, brezalkoholne pižeče, kavo in čaj itd., da predložijo svoje ponudbe razstavnemu odboru **načasne do konca junija 1922**. Ponudba naj vsebuje obseg paviljona, ki se namenjava zgraditi, vrsto pižač, ki se bodo točite, in visokost odškodnine, ki jo podjetnik ponudi razstavnemu odboru razun predpisane prostornine. — Odbor »Obrtna razstava 1922 v Celju.«

Sokolstvo.

Tekma za prvenstvo Jugoslov. Sokolskega Saveza. Tekma za prvenstvo Jugoslov. sokolskega Saveza, se je vršila v nedeljo dne 4. junija. Tekma je trajala od 9. do pol 15. ure in se je nadaljevala v plavjanju še zvečer ob 18. uri. Plavjanje se je vršilo v čolnarni Lj. Sport. kluba, ostale točke pa na telovadnišču Sokola I. Tekme se je udeležilo 9 Sokolov, razen 1 vsi iz Slovenije, častno znamenje za naša sokolska društva. Tekmovalni program so tvorile te-le točke: proste vaje, drog, bradlia, krogi, konj, skok v višino, met kroglike, tek 100 m, plavjanje 50 m. Skupno je bilo doseglih 150, dosegli pa so jih: 1. Stane Derganc (Ljubljana) 133 (88.57 odst.), 2. Peter Šumi (Ljubljana) 119.5 (79.67 odst.), 3. Leon Štrukelj (Novo mesto) 113.75 (75.83 odst.), 4. in 5. Vlado Simončič (Ljubljana) in Ivan Porenta (Ljubljana) 1. yšak po 104.25 (69.50 odst.). 6. Slavko Hlastan (Ljubljana I.) 95.25 63.50 odst.), 7. Daroslav Smole (Logatec) 75.25 (50.17 odst.), 8. Ciril Primožič (Kamnik) 72 (48 odst.) in 9. Anton Delak (Kreka v Bosni) 42 (28 odst.). Posebno živahnina in zanimiva borba se je vršila med primi tremi; odločila se je šele pri zadnjih točkah. Sodila sta gg. Smertnik in Kušec, naša znana sokolska voditelja, in sicer po pravilih in predpisih za mednarodne tekme. — Nocoj se je vršil v Narodnem domu pozdravni večer tekmovalcem. — O tekmi sami prinesemo še obširnejše poročilo.

Turistika in šport.

Šahovski match za prvenstvo v Jugoslaviji bi se imel vršiti 4. in 5. junija v Celju. Prvenstvo, ki si ga je prizoril mariborski šahovski klub s svojo zmagom nad Zagrebom, mu je ostalo tudi to pot. Z žalosjo pa se mora konstatirati, da se to ni zgodilo vsled izida tekme, temveč vsled vse odsodbe vredne nediscipliniranosti in skrajne lahkomiljenosti ljubljanskega šah. kluba. Med tem, ko so dospeli igralci iz Maribora (šest) polnoštevilno in pravočasno, se od ljubljanskih igralcev dva sploh nista javila, trije pa so dospeli z znatno zamudo. Nenazumljivo je tudi, da ljubljanski šahovski klub sploh ni smatral za potrebno obvestiti svoje nasprotnike o nastalih zarezkah. Tako voditelju turnirja ni ostalo drugega kakor proglašiti Mariborčane za zmagovalce in vložiti protest pri jugoslov. šah. savezu proti nekvalificiranemu ravnanju ljubljanskega šah. kluba. Ta izid dolgo pričakovanega matcha je tem bolj obžalovati, ker šteje ljubljanski klub v svoji sredi odlične igralce, manjka jim pa, kakor se vidi, resnost in športna disciplina, ki sta predpogoj vsakega resničnega uspeha. Zeleti je samo, da se razmere v ljubljanskem šah. klubu temeljijo razčistijo, sicer isti ne more pričakovati, da ostali klubbi sploh še tekmujejo z njim. Vagaja.

Celjski šahovski klub je za šahovsko tekmo Maribor - Ljubljana izvršil vse predpriprave z največjo vnemo in vedenostjo do najmanjših podrobnosti. Sveda ni mogel pri tem računati, da bi se match sploh mogel izjaloviti. Protiv vsemu pričakovanju pa se tekma vsled krive ljudi šah. kluba ni vršila. Prisotnost delegatov mariborskega kluba pa se je porabilo v to, da se je sklenila ožja zvezza med obema kluboma v svrhu skupnili

prireditev. Prva taka prireditev, ki naj velja tudi kpt nadomestilo za odpadlo tekmo, bo turnir v Rogaska Slatini, h kateremu bo povabiljenih 4 — 5 najmočnejših jugoslov. amaterjev. — V sredo 7. t. m. se vrši občni zbor v klubovem lokalnu. Poleg običajnega dnevnega reda se vrši tudi slavnostna izročitev diplome častnemu članu g. dr. A. Schwabu. Odbor.

Dopisi.

Iz Slovničadca. Pokrajinška uprava za Slovenijo v Ljubljani je odobrila društvena pravila za protituberkozno ligi za slovenjgrški politični okraj s sedežem v Slovenišadcu. Ustanovni občni zbor se vrši na dan kraljeve poroke to je v četrtek dne 8. junija 1922 ob pol 10. uri dopoldne pri okrajnem glavarstvu v Slovenišadcu. Z ozirom na človekoljubni namen novega društva, ki se ustanavlja v spomin na kraljevo poroko Nj. Veličanstva kralja Aleksandra I. s kraljico Marijo bi bilo želeni društvo kar največjega uspeha, ustanovnemu občemu zboru pa obilo udeležbe. Na dan kraljeve poroke bodo pogoščeni po vseh občinah slovenjgrškega političnega okraja občinski reveži, manjše in revnješke občine pa bodo obdarovale reveže na kak drug način. Cestitke uradov, društev, korporacij in zasebnikov prevzemajo bo okrajno glavarstvo po slovesni službi božji dne 8. junija 1922 dopoldne v sobotu 1. Po vseh občinah pa bodo zaplapale državne in narodne zastave ter označevale veselje in radost, ki vlada med prebivalstvom na dan kraljeve poroke.

Prostov. gasilno in reševalno društvo zdravilišče Rogaska Slatina občaj v nedeljo, 18. junija 1922 svojo širidesetletnico. Rogaska Slatina, biser naše Jugoslavije, vas vabi, tovariši gasilci, na izvanredno slavnost — širidesetletnico svojega gasilnega društva. Prepričamo, da boste to priliko porabili, ne samo, da izkažete čast svojim tovarišem in bratskemu društvu, ampak da si ob jednem ogledate tudi naše zdravilišče in delite potem z nami ponos, biti sin našega naroda, ki poseduje tako krasen kos zemlje in objednem najodličnejši zavod naše skupne domovine. Gasilno društvo, ki ima v veliki meri nalogo čuvati ta zavet, vas bo sprejelo z odkritosčno radostjo in z odprtimi rokami. Ko je izbruhnil dne 19. dec. 1879 na Slatini požar, ki je upepelil veliko poslopj, je prebivalstvo ospoznalo nujno potrebo lastnega gasilnega društva. Ravnateljstvo, ki je že preje pretresalo vprašanje ustanovitve tega društva je stopilo tozadnje v stik z občino in osnoval se je pripravljalni odbor, ki je ustanovil v prihodnjem letu zdraviliško in krajevno gasilno društvo. Deželni odbor štajerski je na prošnjo ravnateljstva dovolil novemu društву večjo podporo, s katero je bilo mogoče leta 1882 nabaviti brizgalno in potrebno gasilno orodje. S tem korakom je stopilo društvo v življenje, zato se more šele to leto smatrati kot ustanovno leto našega društva. Kakor splošno v Rogaska Slatini v predvojnem času, tako se je videlo tudi pri gasilaem društvu bolj kot drugje sadove raznaročovalnega dela in njega posledice. S prav malimi izjemami so bili vsi člani sinovi slovenskega naroda, a ukloniti so se morali nemški komandi če so hoteli ohraniti si svoj kruh. Danes, ko je v Rogaska Slatini Slovence na svoji zemlji svoj gospod, so se izločili vsi spomlji žalostne preteklosti iz našega društva in prvič stopi s slovenskim duhom prerojeno društvo pred širšo javnost. — In to stori lahko z zavestjo storjene dolžnosti. Lahko bi našeli vse slučaje, v katerih je društvo s svojo požrtvovanostjo rešilo ubogemu vaščamu imeti in življenje, toda to mu ne štejemo v zaslugo, bila je njegova dolžnost. Omenimo naj le za naše društvo tako velepočemb dan 17. avgusta 1910. Zgodaj v jutro je klic: Na pomoč! zbudil goste in Slatincane iz trtega spanja. Zdraviliški dom, pod česar streho so še mirno spaš varstvu zdraviliške uprave izročeni gosti, je postal žrtve silnega požara. V par minutah je bilo gasilno društvo na licu mesta in čez nekaj trenutkov polnih obupa in neznotnih skrb, je mogel po veljnik načelniku društva javiti za dane razmere najlepšo vest: Vse rešeno!

Pri tej priliki se je v načelni luč pokazala nalogu tukajnjega gasilnega društva. Ne samo nad imetjem in življenjem prebivalstva Rogaska Slatina in okolice, čuvati ima nad življenjem številnih goščov, došlih iz različnih dežel: odgovorno je posebno sedaj za varnost naših bratov iz širše domovine, ki se zatekajo k nam iskat zdravja in razvedrila. V svesti si te svoje naloge je sklenilo društvo obhajati svojo širidesetletnico kolikor mogoče slovesno takorekoč pred očmi celokupne domovine. Zato vas vabimo tovariši, da pridejte k nam ob vsej uri, kakor pridejte, če vas kličemo na pomoč ob uru nevarnosti. Vaš obisk ne bo samo olepel naše proslave, ampak nam bo v bodrilo pri vsaki težki nalogi, stati na straži, da se očuva vsake nevarnosti in nesreče, biser in ponos naše Jugoslavije naša Rogaska Slatina.

prebivalstva Rogaska Slatina in okolice, čuvati ima nad življenjem številnih goščov, došlih iz različnih dežel: odgovorno je posebno sedaj za varnost naših bratov iz širše domovine, ki se zatekajo k nam iskat zdravja in razvedrila. V svesti si te svoje naloge je sklenilo društvo obhajati svojo širidesetletnico kolikor mogoče slovesno takorekoč pred očmi celokupne domovine. Zato vas vabimo tovariši, da pridejte k nam ob vsej uri, kakor pridejte, če vas kličemo na pomoč ob uru nevarnosti. Vaš obisk ne bo samo olepel naše proslave, ampak nam bo v bodrilo pri vsaki težki nalogi, stati na straži, da se očuva vsake nevarnosti in nesreče, biser in ponos naše Jugoslavije naša Rogaska Slatina.

Dnevna kronika.

Srbske žrtve za našo svobodo. Čut hvaležnosti nam narekava, da se v slavnostnih dneh spominjamo tudi velikih krvnih žrtv, ki jih je doprinesel srbski del našega naroda za osvobojenje. Nič manj kakor 390.000 srbskih in črnogorskih ljudi je moralno žrtvovati svoje življenje, da se je mogla ustanoviti Jugoslavija. 310.000 jih je padlo na bojišči, okoli 80.000 jih je pa pogrešanih, to je večino takih, ki so izginili v strašnih dneh umika skozi Albanijo. Poleg teh žrtv srbske armade, ki je izgubila tako polovico svojega moštva, je pa poginjalo okoli 630.000 oseb civilnega prebivalstva v ujetniških taboriščih, i.e. umiku na Jadransko morje itd. V celem je tedaj srbski del našega naroda položil nad en milijon človeških žrtv kot nerazruljiv temelj naši državi.

Mariborska škofija. Te dni je bilo po raznih listih javljeno da se lavantska škofija vsled sprememb v teritorialni suvereniteti odcepila od Solnograškega metropolita in podredila neposredno Vattikanu. Že ponovno se je kritikovalo v javnosti, da je označba »lavantska škofija« (Bistum Lavant) nepravilna in bi se ako naj sploh ostane pri dosedanjem označbi morala imenovati labodska škofija. Ker pa je kraj Labod, kot prvotni sedež te škofije v nemškoavstrijski republiki bi bilo jedino pravilno imenovati mariborsko škofijo. S tem bi se poslastil gotovo tudi spomin na nepozabnega Slomšeka, česar trudu se imamo edino zahvaliti, da je postal sedež te škofije naš jugoslov. Maribor. Duhovniški krog zganite se.

Zdravilišče Dobrna pri Celju. Dobrna je eno naših najlepših kopališč. Idilično intimna lega v tem zelenem zavetju naše slovenske Štajerske in živo spojena zdravilna moč kopeli je privabila že tudi letos nebroj kopaliških gostov iz vseh delov naše domovine in inozemstva. Dobrna leži 18 kilometrov oddaljena od Celja, ima redno avtomobilno zvezo iz Celja. Opozorjam občinstvo, ki želi v glavnih sezoni bivati v Dobrni, da se pravčasno priglasi.

Dobrotnik Ferijalnega Saveza. Zeleti bi natisniti in javiti svojim članom naslove vseh, ki bi bili pripravljeni prenočiti (ali po mogočnosti nahraniti) enega člana ferijalca, ki bi se potuje po domovini, obrnil s to prošnjo na dobrotnika. Prosimo vse one, ki bi hoteli postati naši dobrotniki, naj javijo svoje naslove in svoje obljube: Ferijalnemu Savezu, Beograd, II. muška gimnazija.

Trgovska akademija za inozemce v Parizu. Trgovska zbornica v Parizu je osnovala pri trgovski visoki šoli v Parizu »Trgovska akademija za inozemce«. V akademijo se sprejemajo: 1. brez izpit, najmanj sednajstletni inozemci, ki imajo spričevalo o dovršeni srednji šoli (zrelostno spričevalo) ali temu odgovarjajoča druga spričevala, 2. po prestanem izpit, najmanj 17 letni inozemci, ki ne morejo predložiti pod 1. navedena spričevala. Tečaj traja 1 šolsko leto in

VRITNI KONCERT

s plesom
se priredi v nedeljo, dne 11. jun. ob
3. uri pop. v gostilni Vobner, Spodnja
Hudinja pri Celju. Vstopnina 1 Din.

Hrana za opoldne in
zvečer se od-
da. Pove »N.D.«
600 1-1

Strokovnjak
lesne industrije

z večletno prakso, naobražen trgovec,
zmožen knjigovodstva in korespondence
se sprejme k večjemu podjetju v Sav.
dal. Ponudbe z navedbo referenc, me-
sečne plače, starosti in družinskih raz-
mer naj se pošljejo v CELJE, poštni
595 predal 3. 2-1

Proda se

1 nova flobert puška 6 mm ka-
liber, 1 skoraj nov gramofon s
17 ploščami in 1 velik, močan škaf
za perilo (Wäschezuber) pri Ani Bandek,
Gosp. ulica št. 30, Celje. 602

Parna žaga v Slov. Bistrici
išče

strojnike (izučenega ključavn-
čarja s skušnjo) in
dva gaterista.

Ponudbe na poštni predal 15, Celje.

Prostor za delavnico 50—100 m²
tudi manjši, se išče proti do-
bremu plačilu. Cenjene ponudbe
na anončno in reklamno družbo
Aloma Company, Ljubljana,
Kongresni trg 3, pod šifro
»delavnica«.

Lepo kmetijsko posestvo v Vojniku

16 — 18 oralov: njive, travniki, sad-
nosni vrt, gozd, vinograd, hiša z stran-
skim poslopjem, vse zidano z opoko-
krito, se takoj proda. Cena 500.000 K.
Naslov pove Karol Breznik, Celje,
Dolgopolje št. 1. 591 1

Naznanjam cenj. občinstvu v
mestu in na deželi, kakor tudi
mojim p. t. strankam, da vodim
stavbeno in galant. kieparstvo

v Aškerčevi ulici 6, po smrti
mojega soproga Konrada Potznerja
pod spretnim vodstvom mojega
poslovodja zopet naprej ter se c.
strankam tudi v bodoče za vsa
v to stroko spadajoča dela naj-
topleje priporočam. Z odličnim
spoštovanjem Ana Potzner.

Vekoslav Filipič
modni salon za dame in gospode
CELJE Dečkov trg 6 CELJE

Naznanjam, da sem otvoril novo de-
lavnico, kjer izvršujem vsakovrstne
obleke za dame in gospode

571 po najnovejši modi. 3-3
Postrežba točna! Cene nizke!

Andrej Oset, Maribor

Aleksandrov a. 57 Telefon 88
Trgovina drv, premoga, sena,
slame, krompirja, fižola, žita
in drugih deželnih pridelkov.
Brzojav: Andrej Oset Maribor.

Dr. Mano Dereani
ne ordinira do 27. junija.

Uradno ga zastopa višji okrajni
zdravnik dr. Iv. Vrčon, za posle
boln blag. pa dr. Premeschak.

Učenca
za čevljarsko obrt in
učenko
za Štepanje sprejme
Čevljarna „Adria“
Celje, Narodni dom.

Sprejme se spretna
likarica.

Plača po dogovoru. Naslov se poizvle-
v upravnosti »Nove Dobe«. 582 2-2

Sveže špecerijsko blago

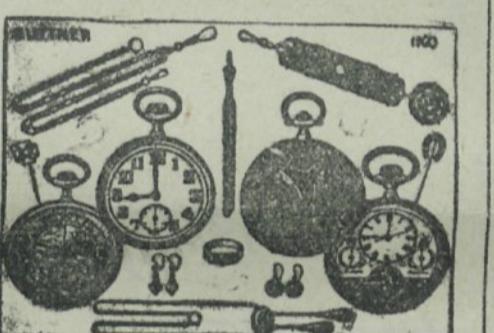
na debelo in drobno se
kupi najceneje v trgovini

Ant. Močnik
Celje, Glavni trg.

Našli bodete

za lastno uporabo in darila predmete v
zlatu, srebru, nakite, ure, verižice, prstane,
uhane, narokvice, krstne spominske obeske
in od raznih potrebščin

228 12-11 **kar iščete**

pri znani firmi SUTTNER
po najnižjih dnevnih cenah v najlepšem
modernem izdelku. Žlice, nože in vilice,
škarje, žepne nože, doze za cigarete in du-
han, stroje za briti, nažigače i. t. d. vsebuje
sijajni katalog s slikami od

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER
Ljubljana št. 982.

Pošljite samo 1 dinar za stroške, ako želite,
da se Vam pošlje brezplačno veliki katalog.

Vedno fino angle-
ško blago v zalogi

Maks Zubukošek

krojaški mojster, Cankarjeva ul. 2

izgotavlja vsakovrstne
obleke točno in solidno

Priporočam se

uradom, šolam in pisarnam z
veliko zalogo vseh vrst pa-
pirja in pisalnih potrebščin

Janko Božič

Celje, Kralja Petra cesta 31

V zalogi velika izbira vseh vrst
šolskih potrebščin. Cene nizke.

Postrežba točna in solidna.

Zdravilišče
Dobrna pri Celju

Vozni red
avtomobilne zveze.

Dobrna	6·10	11·00*	↑	10·00	17·00*
Vojnik	6·50	11·40*		9·20	16·20*
Celje	7·10	12·00*		9·00	16·00*

* Po 15. juniju 1922.

Učenca ali učenko

s primerno predizobrazbo sprejme
fotografski atelje
Pelikan v Celju. 2-1

Priporoča se

Janko Božič, Celje

zraven gostilne „Branibor“

Špecerija, kolonijalno
blago in dež. pridelki!

Cene zmerne. Postrežba točna.

Zahvala.

Mene in mojega sina, ki stoji tik pred
maturo, je hotel N. N. dne 2 t.m. s silo
iztrirati iz stanovanja in vreči na cesto.
V tej najini stiski sta se g. župan dr.
Hrašovec in g. Stern velikodusno po-
tegnila za pravico in nama priborila
stanovanje do konca šol. leta. Štejeva
si v dolžnost, da jima na tem mestu
izrekava prav prisrčno zahvalo!

Terezija Jankovič, Vodnikova ul. št. 6.

išče se

likalica

za ženske in moške obleke, za takojšnji
nastop. Kemična čistilnica in barvarija

Ivan Taček jun.

Celje, Ozka ulica št. 4.

Proda se

bela lesena otročja postelja
dobro ohranjena za Din. 200 — kakor
tudi 240 fižolovih prekelj za
Din 50 —. Istotam se proda ročni
voz, ki se ga sme obremeniti s 5 centi.
Naslov v upravnosti »Nove dobe.«

Proda se posestvo

na Grobelnem, 5 minut od železniške
postaje oddaljeno, obstoječe iz 21 oralov
zemlje, njiv in travnikov, z vsem le-
tošnjim pridelkom ter s celotnim go-
spodarskim inventarjem, kakor leži in
stoji. Naslov v upravnosti »Nove dobe.«

KAROL PAJK
CELJE, KRALJA PETRA CESTA

Priporoča se c. občinstvu za nakup manufak-
turnega in modnega blaga, posebno moškega
perila. V zalogi vse nove sokolske potrebščine

Zahvala.

Ob priliki težke izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega
ljudskega

ANTONA VOLAVŠEKĀ

smo prejeli toliko dokazov in izrazov iskrenega sočustovanja, da
nam je nemogoče zahvaliti se primerno vsem posameznikom posebej.
Sprejmite zato vsi prijatelji in znanci, kateri ste ga spremili na poti
k večnemu počitku, kakor za prekrasne vence in šopke in za vse
izraze sočutja, našo najtoplejšo zahvalo.

Žalujoči ostali.

Prva hrvatska štedionica podružnica Celje

Ustanovljena l. 1846.

Delniška glavnica: K 200,000.000.—

Podružnice:

Beograd	Darvar	Kraljevica
Bjelovar	Delnice	Križevci
Brod n. S.	Djakovo	Mitrovica
Crikvenica	Gjurgjevac	Nova Gradiška
Cakovec	Ilok	Ogulin
	Karlovac	Osijek g. grad

Prejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun. — Eskomptira menice in devize.

Prejema v inkaso tu- in ino- zemske menice in čeke.

Aleksandrova ulica.

Ustanovljena l. 1846.

Rezerv. zaklad: nad K 100,000.000.—

Podružnice:	Sušak	Zagreb, Ilica 117
Požega	Sv. Ivan Zelina	Zemun.
Rijeka	Varaždin	Ekspoziture:
Senj	Vel. Gorica	Osijek d. grad.
Sisak	Vinkovci	Vinica.
Subotica	Virovitica	
	Vukovar	

CENTRALA V ZAGREBU.

Vloge: K 2.000.000.000.—

Izdaja 4½%ne zastavnice in 4½%ne obveznice, ki so davka proste, pupilarno varne in imajo jamstveno sposobnost.

Kupuje in prodaja valute in devize.

Izdaja čeke in kreditna pisma in preskrbuje izplačila na temelju akreditivov na vsa tudi in inozemska mesta.

Daje kredite v razni obliki.

Izvršuje vse borzne naloge točno in kulantno.

Posreduje pri nakazilih iz Amerike v tuzemstvo.

Originalen

trapistovski sit znamke „Maria Stern“ iz samostana v Banjaluki všaka

množina samo pri Frece & Plahuta - Celje špecerijska in delikatesna trgovina.

Naznanilo preselitve.

Naznanjam p. t. občinstvu v mestu in na deželi, kakor tudi mojim cenjenim odjemalcem, da sem s 1. junijem preselil svojo

kemično čistilnico in barvarijo

iz Gosposke ulice štev. 21 v Ozko ulico št. 4, kjer isto tudi nadalje v polnem obsegu naprej vodim.

P. n. strankam zagotovim točno in najboljšo izpeljavo vseh del ter prosim, da se mi blagovolijo nadaljnja naročila pošiljati na moje novo mesto, katera bodo solidno in vestno izvršena.

Z velespoštovanjem
Ivan Taček jun.

Špecerijsko blago,
šteče, rafijo
in galico dobite
najcenejše pri tvrdki

Iv. Dečko

Celje lik farne
(cerkev preje Milat
Korevar) podružnica
Ljubljanska cesta štev. 4
(naproti Narod. doma)

Najboljše in najcenejše kupite
sušno, volneno in platneno
blago za gospode in dame, vsa-
kovrstne krojaške potrebščine
kakor velika zaloga oblek za
moške in dečke pri tvrdki

Jvan
Mastnak
Celje Kralja Petra 18
cesta štev.

Kopalne hlače

moško perilo, klobuki,
slamniki, čeviji itd.

A. Frece, Celje

Aleksandrova
(kolodvor.) ul.

Suhe gobe, vinski kamen in vse deželne pridelke kupuje po najvišji dnev. ceni

Petek & drug, trgovina, Celje

Istočasno se dobija všakovrstno špecerijsko in kolonialno blago po zmernih cenah.

Medicinalni konjak, pristna požeška slivovka, pravi brinjevec, „Lurion“-vosek za kuhanje kreme v vsaki množini ter razno špecerijsko blago po najnižjih cenah dobite v trgovini Franc Kolenc, Celje, Narodni dom.

Čevljarna „Aldria“
Celje

Blagovni oddelek
Zadružne Zveze v Celju

dobavlja žito in druge kmetijske produkte po solidnih cenah.

Pisarna
v Celju nad Zvezno tiskarno.

Skladišče
na celjskem kolodvoru.

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

52-21

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 35,000.000. Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

DUPLETNO VARNI ZAPOR
HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantnejše. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Registr. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.

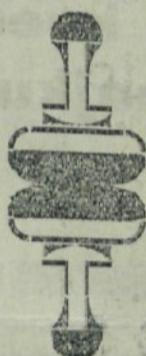
v Celju "LASTNI DOM"

Prešernova ul. 15

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po 4½% štiri in pol K
od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto

Telefon Štev.: 35.

Zvezna tiskarna in knjigoveznica

CELJE
STROSSMAYERJE-
VA ULICA ŠTEV. 1

Jadranska banka – Beograd

Delniška glavnica: Din 30,000.000.—

Rezerva: Din 15,000.000.—

Podružnice:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik in Zagreb.

Naslov za brzjavke: **Jadranska.**

Afiliiran zavod

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street

26-10

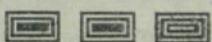
New York City.

POSOJILNICA V CELJU

Narodni dom - (Na oglu v pritličju)

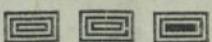
Stanje hran. vlog čez K 52,000.000.—

Vrednost rezerv čez K 14,000.000.—

Sprejema hranične vloge na hranične knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po

4% brez odpovedi, 4½-5% z odpovedjo,
večje stalne naložbe po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantnejše.

Poštni ček. rač. 10.598

Telefon štev. 75 in 76

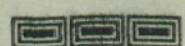
Podružnica

Ljubljanske kreditne banke v Celju

CENTRALA v LJUBLJANI

Delniška glavnica 50,000.000 kron.
Rezervni fond nad 50,000.000 kron.

**PODRUŽNICE v Brežicah,
Gorici, Kranju, Mariboru, Ptiju,
Sarajevu, Splitu in Trstu.**

Sprejema vloge na knjižice in tekoči
račun proti ugodnjemu obrestovanju

Kupuje in prodaja vse vrste vred. papirjev,
valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke drž. razredne loterije.

